

Les coses senzilles

Una casa a Santa Pau que utilitza conceptes constructius moderns per relacionar-se amb el paisatge va ser una de les tres obres guardonades pel jurat dels Premis d'Arquitectura de les comarques de Girona 2018

TEXT **ALFONS PETIT**

El «refugi familiar per gaudir de la natura i de les coses senzilles» que l'arquitecte olotí Arnau Tejero va projectar a Santa Pau, i que es va fer realitat amb el nom de Casa retina, va ser una de les tres obres guardonades pel jurat dels Premis d'Arquitectura de les comarques de Girona 2018 en la categoria d'arquitectures i interiors, a més de rebre altres distincions: Obra finalista en la XIV Biennial Espanyola d'Arquitectura i Urbanisme, seleccionada als premis FAD 2018 i guardonada en la categoria d'obra nova/rehabilitació dels Premis AJAC Joves Arquitectes de Catalunya. Tot un èxit, per tant, per a una construcció que fa apostes radicalment modernes per mantenir el vincle amb un món antic.

De fet, la memòria del projecte inclosa en el catàleg dels premis comença precisament fent una evocació del passat: «Un vell Massey Ferguson vermell com el de l'avi Joan encara treballa la terra. En aquest món accelerat, encara hi ha paisatges antics on els fums de les cases veïnes es compten i es fan companyia a l'hivern, racons de felicitat on es cuiden els horts de fora muralla i a la vora del riu». A partir d'aquí, Arnau Tejero, amb estudi a Olot, fa la seva particular descripció de la Casa retina: «Un refugi familiar per gaudir de la natura i de les coses senzilles, una màquina del temps que desitja retenir per sempre aquest paisatge preciós, que encara no ha canviat».

Seguidament, l'arquitecte comença a donar detalls concrets de la seva proposta: «En aquest projecte, l'adaptació a la topografia del terreny és la construcció d'un prat. Elements com el garatge, la bassa, la passarel·la o el mur inclinat de fons, que ressegueix i talla el fort pendent, configuren un pla. I, al seu damunt, hi reposa un volum rectangular autònom que acull les mínimes funcions d'habitatge en un sol espai diàfan; a sud, una sala per a estar-hi, menjar-hi i descansar-hi; i dins del mur gruixut que ens aïlla del nord, els serveis i l'entrada».

Tejero s'atura a continuació en la relació que s'estableix entre aquesta construcció i l'espai físic i paisatgístic en el qual es troba emplaçada: «Aquest objecte arquitectònic transforma la seva relació amb l'entorn segons avancen les estacions a través del filtre de vegetació de ribera que l'acompanya, però també a partir de l'expressió canviant de la seva mirada, que gaudeix del paisatge a resguard del sol quan aixeca les parpelles. I, temorenc de la fugacitat d'aquesta sòbria bellesa, el refugi descansa inestable en una lleixa del marge com un mussol a punt d'alçar el vol amb el paisatge caçat a la retina».

Precisament la relació amb l'entorn és un dels elements que més va valorar el jurat dels Premis d'Arquitectura de les comarques de Girona 2018, integrat per Anna Maria Bordas Geli, Pablo Garrido Torres i José Miguel Roldán Andrade, a l'hora de distingir la Casa retina: «Un cas d'habitatge-refugi enclavat en emplaçament de gran complexitat, tant per la seva po-

sició a la frontera del teixit construït de Santa Pau com per la seva configuració i el seu pendent». El jurat, assegurava en la seva resolució, «ha valorat la radicalitat de l'objecte arquitectònic, el qual, a partir de pocs recursos de projecte i de materials, és capaç de relacionar-se harmoniosament amb l'entorn, generar uns espais habitables interiors i exteriors que valoritzen el paisatge i crear una habitabilitat de gran eficiència i responsabilitat en relació amb l'ús dels recursos energètics. Un esforç valent, radical i contingut. Idea subtil de la construcció d'una cova moderna que fa de l'exterior, convertit en panorama, l'escena principal de la casa». A més, afegien per acabar, «la curosa construcció fa innecessari l'interiorisme».

Fitxa tècnica

- **Projecte:** Casa retina.
- **Municipi:** Santa Pau.
- **Autor:** Arnau Vergés i Tejero, arquitecte.
- **Col·laboradors:** Jordi Cusidó i Carrera i Anna Riera i Pijoan, projecte.
- **Contractista:** Cros Enconfrats SL.
- **Fotografia:** Marc Torra i Pep Sau.

A